

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 88. — ŠTEV. 88.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 16, 1934. — PONEDELJEK, 16. APRILA 1934

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

SLOVESEN SPREJEM PREDSEDNIKA V WASHINGTONU

KONGRESNIK CANNON OBSOJA ZADRŽANJE SENATORJEV

Kongresniki so mu priredili slovesen sprejem.

Senatorjem je bilo pod častjo korakati za godbo. — Pospoldne je predsednik pričel s konferenčami.

WASHINGTON, D. C., 15. aprila. — Isti kongres, ki je poslal predsednika Rooseveltta na počitnice s tem, da je preglasoval njegov veto in ki je vedno kritiziral njegovo politiko, mu je pri vrnitvi priredil veličasten sprejem, ki do sedaj še nima prijeme.

Blizu 200 kongresnikov je korakalo s Kapitolom za mornariško godbo do Union postaje, kjer so se jim pridružili tudi nekateri senatorji, člani kabine in Rooseveltova družina, da pozdravljajo predsednika pri njegovem vrnitvi iz Floride.

Značilno je, da so bili pri sprejemu skoro vsi oni kongresniki, ki so glasovali proti njegovemu vetu.

Predsednikov vlak je pripeljal na postajo ob 9.50 dopoldne in kongresniki so ga sprejeli z glasnim klici. Toda, predno se je uredila parada, je skoro izgledalo, kot bi hotelo priti do kakega prepira.

Kaj pa za vraka mislijo, da so?" je rekel jezno kongresnik Cannon iz Wiscosina. Govoril je o senatorjih ter si je sam odgovoril:

"Zelo me je presenetilo poročilo v časopisih, da so senatorji izjavili, da je pod njihovo častjo, da bi korakali za godbo. Nekateri senatorji naj bi korakali za plugom mesto za godbo."

V predsednikov železniški voz gresta predsednikova žena in sin Elliot. Kmalu nato se predsednik prikaže na zadnjem koncu voza, naslonjen na svojega sina Jamesa.

Predsednik se nasmeje in pravi: "Well, well, dobro jutro."

Nato zaigra godba "Happy Days", nakar pravi predsednik:

"Veseli me, da vas zopet vidim. Lepo je, da ste prišli, da me pozdravite. Po pravici moram reči, da da sem vesel, da sem zopet doma."

"Ko sem bil iz Washingtona, sem se dobro zavabal, kongres pa je imel mnogo dela."

"Nekateri so mi pregovarjali, da pošljem kongres na počitnice. Toda tega nočem in morete ostati, dokler hočete. Posebno mlajšim ljudim v kongresu povem, da je podnebje v Washingtonu zelo prijetno — malokdaj je 110 stopinj vročine in tudi ni vlažno. Meni ni mar, koliko časa ostanete."

"Vrnil sem se z mnogimi izkušnjami. Naučil sem se loviti barracude in morske pse. Pridite k meni in pokazal vam bom marsikateri trik, ki sem se ga naučil."

"V resnici sem zelo močan," je zaključil z nasmehom.

Tudi kongresniki so se smeiali. Nato je predsednik naglo sedel v avtomobil ter se med mnogošč vilno množico odpeljal v Belo hišo, kongresniki pa so se vrnili v Kapitol ter zopet pričeli s svojim delom.

WASHINGTON, D. C., 15. aprila. — Kako močan je Roosevelt — kakor se je sam pohvalil pri sprejemu v Washingtonu, — se bo pokazalo v nekaj dneh, ko bo zopet imel opravilo s kongresom. Navzlic temu, da so celo demokrati napravili nekaj vrzeli v njegov program, vendar je cela dežela za Rooseveltom, kot ni bila še za nobenim predsednikom.

Ko je 200 kongresnikov korakalo do železniške postaje k sprejemu, je bilo med njimi 196 demokratov in so slišali predsednikov govor. Ko so se vračali, so se smeiali in eden drugega tolkli po ramah. Ko so se vrnili v Kapitol, so povedali svojim tovaršem, ki niso bili pri sprejemu, da je vse "all right". Medtem ko je bil predsednik pri sprejemu zelo

Nemčija tajno gradi zračno brodovje

ZAHTEVA ZA ODPOKLIC DIPLOMATA

Svetovalec amer. poslanštva ima rajši Francoze kot Amerikance. — Protiv visekim izdatkom za poslanštva.

Washington, D. C., 15. aprila. — V krogih kongresa se slišajo zahteve, da državni tajnik odpoklic svetovalca ameriškega poslaništva v Parizu J. Theodore Marriinger.

Nek francoski list zatrjuje, da

se je Marringer izrazil: "Francoze imam rajši kot Amerikance".

S parnišča, s katerim se petje na svoje mesto v Pariz, je Marringer po radiju sporočil državnemu deparmentu, to:

— Francoski narod poznam boljše kot marsikateri Amerikance, ker sem potomec Huguenotov, ki so se iz Francije izselili v Ameriko ter se naseleli v Bostonu.

Senator Dickinson je rekel: —

Karkoli je rokel Marringer, ni

sposoben, da zastopa Združeno državo

v Parizu in moral bi biti tako opoklican. Marringer seveda razume francosko politiko glede vojnega dolga, katerega Francenzi nečce plačati Združenim državam. Amerikanci doma pa vedo,

da je to stališče nečastno.

Kongresnik Cannon je predlagal, da se nekatera poslanštva, ki so brezpomembna, opuste, kadar tudi izdatki in razkošje, ki obdaja poslanike.

Kongresnik Cannon, ki je pri sprejemu predsednika v Washingtonu v petek rekel o senatorjih "kaj za vraka mislijo, da so?", je rekel dalje o poslanikih:

— Poslaniki ne služijo v dobro

namene. Kadar koli odpre usta, spravijo to deželo v zadreg in se

morajo naglo vrniti in državni de-

partment, da se oprostijo.

Cannon posebno nasprotuje iz-

datkom za berlinsko poslanstvo v

znesku \$700,000; obenem pa je tu-

di proti izdatkom \$1,000,000 za

poslanstvo v Moskvi.

— Z ozirom na to, da tako divje

in brezviročno razispamo denar,

ali je tedaj čudno, da tuji narodi

nečce plačati vojnega dolga?

KRITIKA O PREDSEDNIKOV VEM SINJ

Washington, D. C., 15. aprila. — Predsednikov sin Elliot Roosevelt je sedaj prepričan, da javnost nima smisla za šabo.

Po obisku svojega očeta na Astorjevi jahti "Nourmahal" je

rekel Elliott da njegov oče pri ri-

bov nimá srča. Za šabo je nato

povabil predsednik časnikarske

poročevalce na jahto, da jim do-

kaze, da je nalobil že veliko mno-

žino rib.

Od onega časa je dobil Elliott

že mnogo pisem, ki ga dolže, da

je storil svojemu očetu veliko kri-

lico.

POLET JAPONSKIH AEROPLANOV

Tokio, Japonska, 15. aprila. — Dvajset novih zasedovalnih aero-

planov je preletelo 1863 milij iz

Tokia v Keijo. To je bil prvi ja-

ponski polet v veliki skupini. Dva

aerooplana sta morala med potom

pričistiti, toda ni bilo nikake po-

škodbe.

Saljiv, je popoldne, ko je pričel konference z razni- mi voditelji kongresa bil bolj resen in je pokazal, da hoče zopet resno vzeti v roke vodstvo ameriške politike.

SAM INSULL NA POTU V ZDR. DRŽAVE

Turška policija ga je izročila ameriškim oblastim. — Na Siciliji se mu bo pričuila žena.

Na krovu "Exilone" v Smirni, 15. aprila. — Samuel Insull je ospustil svojo vlogo kot "mož brez domovine" in kot begunec pred ameriško pravico ter se je odpeljal na ameriški parnik v Združenih državah pod varstvom ameriških zastopnikov.

Turški policijski načelnik Nail

bej ga je na parniku Exilonu iz-

ročil tretjemu tajniku ameriškega

poslanštva Burtonu Y. Berryju,

ki je Nailu izročil pismeno potri-

dilo, katero sta podpisala Berry

in kapitan.

Insull se je prvi dan po svojem odhodu iz Simeirne veselo razgo-

varjal s svojimi spremiljevalci ter

rekel, da bo napisal svoje spomi-

ne.

Zelo je vesel, ker upa, da se mu

bo njegova žena, ki se sedaj na-

haja v Atenah, pridružila v Cata-

niji na Siciliji ter ga bo spremlj-

jal v Združene države. Na par-

niku so pripravljeni prostori za

njegovo ženo in njenih pet usluž-

benev.

Insull je deležen vseh udobnosti

in užitnosti navzlike temu, da je

jetnik ameriških oblasti. Pri kosi

je bil celo povabljen k mizi ka-

pitana Wenzela Habela. Rekel

je, da bo v svojih spominih popi-

sal svoj beg iz Aten, toda sedaj

noče o tem še ničesar povediti.

**KAROL NAJ ZOPET
VZAME HELENO**

Bukaresta, Romunija, 14. apr. — Da bi prenehale nevarne demonstracije proti kralju Karolu in njegovi prijateljici gospoj Magdi Lupescu, je kabinet kralja svetoval,

da se sporazumi s svojo loči-

zeno, kraljico Heleno.

Kongresnik Cannon je predlagal,

da se nekatera poslanštva, ki so

zvezne oblasti, nečce plačati.

Dan po dan je obiskoval kraljevo

palaco v Simeirni, da se pogovarja

z njim o tem, da bo kraljica Heleno

plačala vse, kar je potreben.

Rekel je, da bo kraljica Heleno

plačala vse, kar je potreben.

Rekel je, da bo kraljica Heleno

plačala vse, kar je potreben.

Rekel je, da bo kraljica Heleno

plačala vse, kar je potreben.

Rekel je, da bo kraljica Heleno

plačala vse, kar je potreben.

Rekel je, da bo kraljica Heleno

plačala vse, kar je potreben.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	Za New York za celo leto	\$7.00
za pol leta	\$3.50
za tri leta	\$7.00
za četr leta	\$15.00

Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne prihaja. Denar naj se blagovoli podljati po Money Order. Pri spremembah kraja naravnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da bitre najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

PREDSEDNIK ZAGOVARJA SVOJO POLITIKO

Te dni je izdal predsednik Roosevelt knjigo z naslovom "On Our Way".

V knjigi je pojasnil probleme, ki so se pojavili v prvem letu njegove administracije.

Kot narod smo v enem letu napredovali, — pravi predsednik, — in smo sklenili, da sedanji uspehi ne zadoščajo. Priznati moramo, da so bile pred letom dni akeje naše civilizacije silno slabe. Poznamo pa že vsaj ideale mož in žena, ko so naseli Ameriko. Mi poznamo ideale ustanoviteljev naše republike. V zadnjih letih so se razmere zelo izpremenile. Starih idealov sicer nismo pozabili, toda priznati moramo, da jih nismo vpoštivali.

Nekateri pravijo, da je politika, ki jo vodimo, revolucionarna. Nemara je to resnica. Naša politika je pa le toliko revolucionarna, kolikor se razlikuje od ciljev, katere smo prej postavljeni.

Če je to revolucija, je mirovna revolucija. Zavrsena je bila brez nasilja, brez preobrata obstoječega reda. Z vsakim posameznikom in z vsakim razredom smo ravnali pošteno.

Nekateri pravijo, da je naša politika fašistična. To pa ni nikak fašizem, kajti naša politika izvira iz najširih plasti naroda, ne pa iz enega razreda, ene skupine ali prodirajoče armade. Izvajamo jo, ne da bi kokoličkaj izpreminjali temeljne republikanske metode. Svojim starnim političnim ustanovam smo ostali zvesti in zaupame v nje.

Dobe se pa tudi ljudje, ki nam očitajo, da smo komunisti. Naša politika nima s komunizmom nobene skupnosti. To ni agresivno prisilno gospodarstvo, zgrajeno po načrtih stalnega direktorija, kateremu je podrejena postavodajna in izvršilna oblast.

Naša politika ni nobenega razreda popolnoma odpravila in ni odpravila privatnega premoženja.

Naša politika je zgrajena na porajajoči se zrelosti ameriške demokracije.

MEDNARODNI PROBLEM BREZPOSELNOSTI

Mednarodni urad za delo je poslal vladam vseh članic Lige narodov besedilo sklepa svojega upravnega sveta o vprašanju javnih del za pobiranje brezposelnosti. V svojem sklepu poudarja upravni svet mednarodnega urada za delo, da trpi delavstvo vsega sveta čim dalje huje radi trajne brezposelnosti.

Upravni svet opozarja, da so se po sklepu mednarodne konference za delo, ki je bil poslan svetovni gospodarski konferenci v Londonu, vršila pogajanja o sredstvih proti brezposelnosti, pri čemer se je poudarjala zlasti važnost javnih del.

Upravni svet mednarodnega urada za delo poziva javna dela, ki bi bila primerna oživiti gospodarstvo ter zmanjšati število brezposelnih.

Mednarodni urad za delo izraža tudi željo, naj bi se osnoval poseben odbor svetovne gospodarske konference, ki bi se mu poverilo proučevanje problema javnih del in drugih ukrepov, s katerimi bi se mogla zmanjšati brezposelnost.

Ta odbor naj bi se čimprej imenoval in sestal, da bi mogel pričeti pogajanja na podlagi sklepov londonske konference.

V svojem pozivu opozarja mednarodni urad za delo, da je pravkar pripravil poročilo o javnih delih, ki so bila že izvedena v raznih državah ali vsaj izdelani načrti.

To poročilo, ki bo predloženo mednarodni konferenci za delo, bo poslano vsem vladam.

Iz Slovenije.

Ženin ostal brez neveste.

Iz Novega mesta poročajo: Iz okoliških krajev prihaja v naše prijazno mesto več originalov, med kateri smemo pristeti manj najbolj znana imena, takov Andreja, Erštetevega Frančeta, Raka, božjega romarja Žutka, barantača iz urami Korla in signoro Marjuhi. Za te bi dejal, da so v najvernejši obiskovalci našega mesta, ki posedajo po klopcih, prisojilo milodarov in ogledujejo izložbo. Izmed naštetih je eden doživel že več "katastrof", ki je sprito teh postal že za vse povsem brezčuten. Živel pa je v udobnem brezčutju in pohtaval po mestu. Kar je prišel do spoznanja, da človeku ni dobro samemu biti. In sklenil je poiskati si zakonsko družino. Poročil se je po vseh predpisih katoliške cerkve, enkrat, dvakrat in tretjič. Vse tri zveste zakonske družice pa je mož preživel in spravil pod rušo, dasiravno je on številno večkrat bolhal karor pa vse tri njegove pokojnice. Smrt zadnje žene je prenest isto vzdol potrežljivostjo, kakor prvih dveh.

Zalovanje je bilo kratko in že se je hotel poročiti četrčič. Imel je zbrano "jesensko" dekle. Hudočki jezikci pa so ji ta korak odsvetovali, češ, tudi ti ga ne bo preživel! Preveč tragično pa si tega starj ogajevitez vendar ni vzel k srebu. Zanj je prišel oddočilni tremutek pred dnevi, ko se je zagledal v brhko in zastavno žensko, ki jo je brezdelna pot zanesla v našo kraje. In res sta se kinala našla. On, hrepeneč po dražinski srce, je tujki takoj razodel, da je z mojo pripravljen stopiti pred olter. To razodelitev pa je premeten na tujka takoj izkoristila. Navrhanka je pristala na poroko, ali samo s pogojem, da se poročita v Ljubljani, katera pot bo hkrati ženitovanjsko potovanje. Njegovega predloga, da bi se poročila v šmihelski cerkvi, pa tujka ni hotel sprejeti. Po tujka kratkih pripravah sta jo veselo zahvalila na kločodov in se odpeljala k poročki v Ljubljani. Naš znane, željan priveni na svoj zapuščeni dom četrčičo, že je pred odhodom v Ljubljano vzel poleg gotovine tudi nekaj popotnice. Prispeka sta v Ljubljano zadovoljna in žarečih lic, posebno že ženin, ki klub svoji prejšnji starosti še ni videl bele Ljubljane. Do tu je bilo zanj vse v redu. Toda navrhana nevesta je menila, da je prenašanje zavitka s popotnico po Ljubljani nerodno. Sklenila sta spraviti ga na primeren kraj, kamor prideta ponj po končanih opravkih. Zavoj je vzela nevesta, ženina je pa pustila s primernim navodilom na prometnem kraju, češ, naj jo počaka. Mož, ki se je veste držal nevestinih navodil, je čekal in čekal, toda tudi v kateri je že gledal svojo četrč zakonsko družico, ni bio od nikoder. Naveličen dolzega čekanja je srdito tolkel s palico po ljubljanskem asfaltu, nato pa jo je ubiral, "ker ni imel denarja", pač brez ljubljene ženice po Dolenski cesti nazaj v našo metropoli, kjer sedaj svojim znancem pripoveduje, kako je nasedel navrhani tujki.

S plinom se je zstrupil in umrl.

Te dni si je hotel skuhati 28-letni frgovec Edmund Höffer iz Maribora kavo na pliškem štedilniku.

ROMAN "PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv,
da ga boste čitali z največim
zanimanjem.

\$1.50

(2 KNJIGI)

V zalogi ga ima

KNJIGARNA GLAS NARODA

216 West 18th Street

New York, N. Y.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO

Za \$ 2.50	Din. 100
\$ 5.	Din. 200
\$ 7.25	Din. 300
\$11.75	Din. 500
\$22.75	Din. 1000

V ITALIJO

Za \$ 9.25	Lir. 100
\$ 17.90	" 200
\$ 44.	" 500
\$ 87.50	" 1000
\$174.	" 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENIBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARIH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " \$10.00 "	" 10.85
" " \$15.00 "	" 16.
" " \$20.00 "	" 21.
" " \$40.00 "	" 41.25
" " \$50.00 "	" 51.50

Prejemnik dobri v starem kraju izplačilo v dollarjih

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18TH STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

TUDI AGENTA VČASI ZADENE

— Ali že imas radio, prijatelj? Ali že imas to čudovito izmajdbo dvajsetega stoletja? S pomočjo radia moras slišati vse, kar se na svetu godi: govore slavnih govornikov, predavanja slavnih profesorjev, najslavnnejše povee in druge umetnosti. Kot kulturne človeške rojake.

Rojak se ga je nekaj časa otepal, slednji ga je pa povabil v stanovanje.

Stanovanje je bilo majhno: kuhinja in dve sobi. Pet otrok: najstarejši star sedem let, najmlajši pa šest mesecov; pes, mačka in dva kanarčka.

Agent je sedel k mizi in eiganil:

— Prejšnji teden sem prodal trideset aparativ. Tudi ta teden je bilo slabše. Ljudje postajajo kulturni:

— Ne vem, kako bo — se je izgovarjal rojak. — Žena je gospodar. Brez žene ne morem nicesar ukremiti. Ona ima besedo pri hiši.

— Kje pa je žena?

— Je rekla da bo šla k prijatelji. Dva bloka od tukaj. Ali jo pa kam drugam neslo. Saj več ženske so ženske.

— Vprašat jo pojdi. Stavim, da bo zadovoljn.

— Saj res. Jo bom pa šel vprašati — je odvral rojak, vzel klobuk in zaklenil vrata za seboj. Vrata je vedno zaklenil, kadar je puščal otroke same doma. Sedaj pa še telo bolj zaradi agenta.

Ker žene ni hotel takoj motiti, se je odpravil po svojih opravkih: malo v Peto, malo v Deveto, malo pa v Elisabeth Street. Ko je odšel, je kazala ura dve popoldne. Otroci so sedli na tla in nekaj časa zvedavo gledali agenta.

Agent jih je vpraševal, kako jim je imel, pa ni dobil odgovora. Samo najstarejši je rekel:

— Daj mi nikel.

— Na tukaj ga imaš, če boš prišel.

V hiper se je stegnilo troje parov rok, proti njemu in troje ust je reklo:

— Nikel!

Se tremi je dal po grošu.

— Še za babyta daj nikel. Baby spi.

— Na, pa še za babyta, če boste pridni.

MARIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

7

Iz njegovega glasu sliki malo ljubosumnosti in bila je vesela. Nekoliko se nasmeje in reče:

— O, malo preveč je veselj, to moram reči.

— Kar me pa prav malo veseli. Povejte mi po pravici, milostljiva gospica — ali se zelo zanimata za gospoda Wendlerja?

Marija se zopet nasmeje.

— Je še precej zabaven in mi zna včasih celo pregnati misli za mojega očeta. Ako to smatrate za kako zanimanje, potem ga seveda imam.

Dewall globoko vdihne.

— Tega mu ne privoščim, — sikne hripavo skozi zobe.

Tedaj pa Marija vpre včasih svoje oči s tako milim pogledom, da mu je pestalo naenkrat mleko okoli srca. Ako ga je Marija tako pogledala, tedaj Wendler pri njej ni mogel imeti nikakega upanja, četudi je bil bogat.

Dewall naglo prime ujeno roko.

— Zelo me boli, da se morava jutri ločiti, da boste ostali sami s svojim bolnim očetom. Tako me skrbi za vas in vendar ne smem sedaj dati izraza svoji veliki skrbi Toda — nekaj mi morate dovoliti — gospica Marija — veste, kaj sem vam povedal o tem prstanu, katerega mi je zapustila moja mati s svojim blagoslovom. Prosim, ali hočete nositi ta prstan kot amulet, ki primaš srečo? To naj bo svetinja, ki vas bo ščitila in varoval pred vsemi nevarnostmi in vas bo zopeet pripeljala v domovino — kjer vas bom pričakoval z velikim hrepnenjem.

Pri teh besedah snahe prstan ter ji ga ponudil s posečim izrazom na svojem obrazu. Marija čuti, kako ji je šnila kri v obraz, kajti še dobro se je spominjala, kaj je reklo, ko je govoril o prstanu: "... dokler ga nekoga dne ne nataknem na prst dekleto, ki ga ljubim v katero hočem za vedno postaviti na svojo stran".

Vedela, čutila je, da pomeni to, ko ji je ponudil prstan, tiko zaroka. Naenkrat ji je bilo jasno, da ni hotel javno prosliti za njenovo, dokler je bil njen očes bolan. Toda tudi je ni hotel pustiti od sebe, ne da bi ji priznal, da jo ljubi. Nekam plaho ga pogleda.

— Toda — ako daste prstan od sebe, vas ne bo več varoval! — mu pravi tiko.

— Ako varuje vas, bo varoval tudi mene gospica Marija. Prosim, vzemite ga in ga nosite — to me bo pomirilo in — dali mi bo ste upanje.

Z nepopolnivim pogledom sta si oba zrla v oči. Nato pa Marija počasi iztegne roko in Dewall jo prime ter natarkne prstan na prst. Nato poljubi majhno trsočo roko. Marija se stresi po celem telesu in zopet se zatopita pogleda obeh. Tako stojita nekaj časa, ne da bi kaj govorila, roko v roki, oko v oko. In v tem stanju se čutita ba bolj varna, kot pa s svečano zaobljubo.

Pri tem ni bilo treba nikakih besed. Navdne temu sta bila neprjetno privadeta, ko so nenadoma prikaže pri njih Miss Vautham.

— O, vi ste tudi še na krovu! Tako vroče je v kabini in hotela sem nekoliko svežega zraka. — pravi navidez brezbrizno, dasi je opazila, da nista biла nič kaj vesela njenega prihoda.

Dr. Dewall se prvi zave in pravi uljindno:

— Želja po svežem zraku je slučajno tudi naša priglada na krov. Ko sem prišel tu-sem, sem že našel gospico Buchwaldovo.

Marija si z roko potisne razpuščene lase s čela. Marija je bila že mnogokrat prej. In vendar je bila tako vesela in srečna tega, kar je mnogokrat prej. In vendar je bila tko vesela in srečna tega, kar se je ravnakor dogodilo med njo in Dewallom, da je pozabila na vse ljubosumnne občutke. Smeš se razlijuje čez njene ustnice.

— V resnicu je v kabini nezgoda vročina, — pravi tiko in nislila, da se je Miss Vautham naenkrat zganila. Na Marijinem prstu je opazila prstan, katerega je že nekaterikrat videla na Dewallovi roki. Iz tega je sklepala, da se jo je v tej urij nekaj zgodilo med obema. Ljubosumnost na Marijo jo naenkrat tako prevazme, da nekaj trenutkov ni mogla izgovoriti nobene besede in je moralista skrati zobe. Toda tudi sedaj ji še ne pride na misel, da bi se kratkomeno odpovedala Dewallu. In ko se nato z obema razgovarja o brezposmembnih stvareh, premišljuje, kaj naj storiti, da bi mogla oba ločiti in si dr. Dewalla za sebe pridobiti.

Medtem ko sloni na ograji in se razgovarja, ji naenkrat šine v glavo misel, kako bi mogla porabiti ta prstan, ravno ta prstan, da izpelje svoj načrt.

Niti Marija, niti Dewall nista ničesar slutila o njenih mislih. Preveč sta bila zaposenla s svojimi lastnimi mislimi, kakor da bi se mnogo zanimala za Miss Vautham. In češ nekoliko časa vsi odidejo v kabine. Miss Vautham je bila zelo nevoldjna, ker je moralista prva oditi v svojo kabino, ker je bila na skupnem potu najbližja in Marija ter Dewall sta moga biti še nekaj trenutkov sama. Podasta si roke in jih trdno stisneta, pogledata si globoko v oči in nato pravi mladi inžinir:

— Vsa sreča z vami, gospica Marija — in iskrena hvala, da ste sprejeli moj prstan. Sedaj bom mnogo mirnejši.

— Prav lepa hvala zanj, gospod doktor — četudi se nekoliko bojim za vas, ker ste se odpovedali varstvu prstana — dokler ga zoper ne bom položila v vaše roke.

— Pri vas je že na pravem mestu, — pravi pomembno Dewall.

Malo dalje sprejed se odpro vrata in prikaže se stekardka. Teda da pa Dewall prikloni, iskreno in vroče poljubi Marijino roko in Marija stopi v svojo kabino in zapre vrata za seboj.

Stekardka še vidi, kako Dewall izgine v svojo kabino, nato pa poteka na vrata kabine Miss Vauthamove ter na poziv od znotraj vstopi.

Miss Vautham stoji pri oknu svoje razkošne kabine in gleda na morsko gladino, na kateri je odsevala mescina. Njene misli se nemirno pode po glavi. Pekoča jeza, katero je povzročila ljubosumnost na Marijo, jo je hotelda zadušiti. Niti za trenutek ni dvomila nad tem, da se je med Marijo in Dewallom izvršilo nekaj, kar je slično tisti zaroki. Zato ji je v dokaz svoje ljubezni in zvestobe dal nenačadni prstan, katerega jo je sedaj, to je dobro vedela, vedno sam nosil. Vsaki druga bi na njenem mestu sedelj najbrže rekla, da je za njo vsako upanje izgubljeno. Hoda Miss Grace ni bila one vrste ljudi, da bi se brez boja odpovedala temu, kar si je poželela. In misel, ki je bliskoma prešinila njen glavo, ji je pokozala pot, kako bo ločila oba zaljubljence.

To pa mora biti prav kmalu izvršeno. Tako, ko je stopila v svojo kabino, je povzročila stekardki, za katero je imela neko naročilo. Iščojo pričakuje, še vse premisli, kaj naj bi storila ter medtem gleda na morje. Njene vroče želje so obletavale Dewella; hotela in morsala ga je imeti, ker je ravno to imelo za njo največjo vrednost kar se je le drugim zdelo vredno poželjenja.

(Dalje prihodnjie.)

ANGLEŠKI CIGANI, ZAŽIGAJO SVOJE DOMOVE

Sledec staremu običaju, so ciganske družine zažgalajo svoja stara bivališča v Surrey, Anglija, predno so se podelje v nove domove, ki jim jih je zgradila vlada v Walton-Thames.

RAZPRAVA O TROJANSKEM UMORU

(Nadaljevanje.)

Začlanjanje prič je bilo tako stalem svojem zagovoru zvršal prav naglo opravljen. Zatem je krivido na Herleta.

Predsednik prečital pismene izpovedi. Zagovorniki so stavili vec pojavja Antonije, ki jo je bralstvo zmanjšalo skošalo proglašiti za neumno in duševno obremenjeno. Njen zagovor je bil stereotipen: "Se ne spominjam, ne vem, vse je bilo le v šali", čeprav je vedno za revolver in za denar in se kretala v prenasileni atmosferi magibov in momentov, ki so pripravljali zločin.

Krivida vseh treh je bistveno enaka, čeprav je na zunaj Herle glavni storilec. Nasnova obeh ostalih obtožencev, njune priprave neizpodbitno pričajo, da sta bila po svoji notranjosti moralno enako pokvarjena. Zločin je bil okrutno izvršen. Herle je pustil Valentina, ki se je ure in ure boril s smrtnjo. Predlagam najstrožje kazenske sankcije za vse tri. To nečudno kriminalno zadovo je treba likvidirati, zločin je treba načrtevati po starem ljudskem pravilu: Zob za zob, življenje za življenje, smrt za smrt! Toliko bolj je potrebna najljubša kazenska obtoženca in preventivni razlogov. Začetek je bil s moralno sodnijo, da se vsi nadaljnji dokazni predlogi zavrnemo. Dokazno postovanje je bilo s tem končano in je noben sedelj državni tožilec dr. Lučovnik.

Po kratkem izvodu je državni tožilec takoj prišel k analizi dogodkov, ki dokazujejo krivido vseh obtožencev. Že celih 5 mesecov pred umorom se je z logično doslednostjo nabirača obteževalo gradivo, ki je še bolj sililo obtožencev do njihovega zaključnega dejanja. Ko se je vrnil Anton Trdinov, je vse žalil Antoni, ki je vzhlik v njih naravnost pohlep, da si zagotovita gospodarstvo in ljubezen, čemur pa je stal napotil Valentina. Tako sta vplivala na Herleta, strokovnjaka-ravbarja, ki ga je premaknil denar. Herle pa je bil usadnje vsaj toliko pošten, da je odkrito zaporedoma vse priznati. Pokazal je svoje pravno založništvo naravnega, čeprav je treba upoštevati nepopustljivosti, ki sta ga manj izvajala obtoženemu že od vsega početka. Kakor na zajcu, je mirno prežal Valentina v temni moči sredi rožda in mu pognal pet, les strelcev v telo. To, da so se našle strojnice potem razmetane na daljavo čez 100 m kaže, da je moral Herle žrtvi slediti, čeprav nepravilno zlobi za zob se je posrečilo, kazni pa smočno merititi po dejanju, nego po zločinu.

Kaj je storil Herle? Državni tožilec je ugotovil: Herle je bil začetek in zato so bili odločni splošni vzroki, ki izvirajo iz vse, njegove dedne preteklosti, preteklosti rudarja, ki mu je vse življenje sojenko delo v rovih. Herle je delal v Trbovljah, je šel v rudnik na Francosko, v rudnik na Nizozemsko, bil v rudniku poskuševal, prihramil krvavo zasluženo počitno priznanje njegovem dočela tisočake, da se je vrnil domov s verjetno zagovor, ki ga je postal na podlegli omamila treh ali vega zakona, da si je lahko zgratifikoval tisočki. Toliko manj pa je verodostojen zagovor obeh obtožencev. Če je Anton uvedel priznati svojo krivido, je pri tem pred vsem računal na zmanjšano kazeno, saj je vsem o

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezki z velikimi stroški. Množič jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoce, poravnajo na ročnino točno.

Uprrava "G. N."

umaknil v Srbijo. Pa ga je usoda vrgla nazaj, da je s tem večjo dočudnostjo prišel do konca. Njegova koristoljubnost tu ni bila polepna. Zato bi moral visoki dveri upoštevati vse okoličine, da ima Herle družino, ki nima kruha, da je boril za krompir, za najmadnejši kos kruha, ki v teh časih še preostaja našemu človeku. Za to naj bo sodba milostna!

Vsejednemu govoru dr. Furlanu je sledil v obrambo Anton Trdina govor dr. Vladimira Knački, ki izraz sovraštva, je zahteval začevanje, ki ni nepristransko, ki je izraz, sovraštva, je zahteval maksimum, ki je zaradi tega kritičen. Odrekli bi se milosti, če naj pomeni mehko, neupravljeno popustljivost, protekejo. Ne zahtevamo nujesar deugega nego pravice. Če se je pri Herletu skliceval na slabo vzgojo in na njegovo trpljenje, velja isto tudi za Anton Trdina. Tudi ta je bil pri svojih 17 letih ruder in pol svojega življenja v rovih. Toda tu gre še za nekaj drugega. Obtožniča je preprodružila do skrajnosti pomankljive preiskave, ker postavlja trditve, ki nimajo opore ne v izjavah obtožencev, ne v navedbah prič niti v dokazilih. Nikjer ni rečeno, da se je obtoženec postavil bratorega premoženja. Še danes se je nadomaga kakor iz zraka vzeta pojavi neka pogodba, ki naj bi bila dajala obtoženu pravica do premoženja. Kjer pa ni bilo nobenih argumentov, se je obtoženec poslužila navedbe, da je Anton spreminjal svoj zagovor in da mu zato ni verjeti. V bistvu je Anton spočetka tajil, pozneje je deloma priznal svojo krivido. Če se obtoženica naslanja na to okoličino, se je treba vprašati: Mar naj ljudi učimo, da ne smemo priznati, če se priznajo, da jim ne verjamemo! Enako ni nikjer podan dokaz, da bi bil obtoženec zasnoval zločin. Vsa dokazila in izpovedi kažejo le na to, da je prenašal obvestila, da je bil torek pomočnik, ki ga gre soditi le po tem njegovem svojstvu. Vselej je Herle sporčal, kar je Tomčka želela. Tudi denar mu je dal na njeni prizadevanje. Samokresa pa mu ni dal zato, da bi z njim moral, ker se je bal, da bi potem njenega osmuka. Herle si je preskrbel drug revolver, zato je očividno,

Ob 21.50 je predsednik sodnega senata razglasil sodbo: Vsi obtoženi so krivi po obtožnici in se kaznujeta:

Josip Herel in Anton Trdina z desnostranskim je.

Antonija Trdin pa na 14 let je.

Vsi so obsojeni tudi na trajno izgubo častnih pravice.

(Konec.)

Najhitreje do Jugoslavije
BREMEN • EUROPA

EKSPRESNI VLAK ob parniku v Bremerhaven za jamči pripravno potovanje do L JUBLJANE.

All potuje s priljubjenimi ekspressimi parniki:

HAMBURG - DEUTSCHLAND

ALBERT BALLIN - NEW YORK

V prijetjem okolišu, po zmerni ceni.

TUDI REDNA ODPLUTJA Z DOBROZNIMI KABINSKIMI PARNKI!

Izborne železniške zveze od Cherbourg, Bremena ali Hamburga

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK CITY

57 BROADWAY, NEW YORK CITY

pesmi

poezije

AKROPOLIS IN PIRAMIDE 80
AZAZEL, trdo vez 1.
BALADE IN ROMANCE, trda vez 125
BOB ZA MLADI ZOB, trda vez 40
KRAGULJKI (Ultra) 65
trda vezano 80
MOJE OBZORJE (Gangl) 125
NARCIS (Gruden), broširano 39
PRIMORSKE PESMI, (Gruden), vez 35
SLUTNJE (Albercht), broširano 30
POHORSKE POTI (Glaser), broš 30
STO UGANK (Oton Zupančič) 50
VIJOLICA (Pesni za mladost) 60
ZVONČKI. Zbirka pesmi z slovensko mlinado. Trdo vezano 90
ZLATOROG, pravljice, frda vez 60

Naročite jih lahko pri:

KNJICARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.